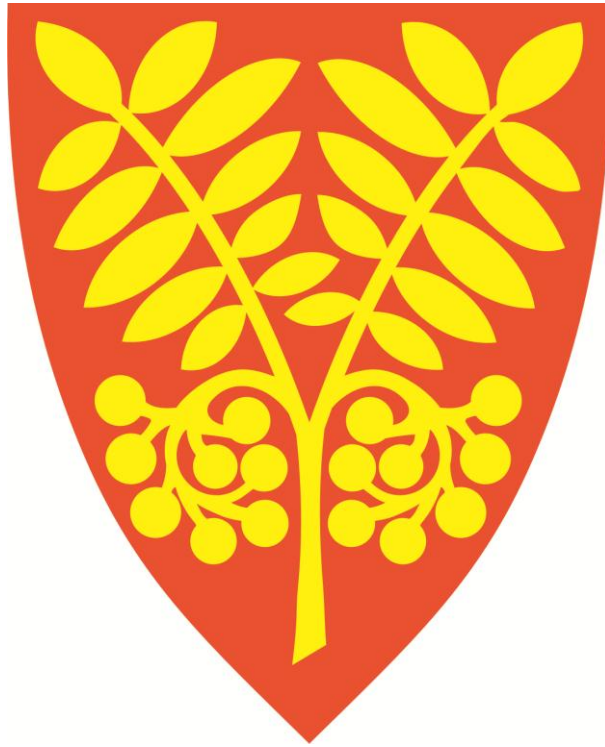

Saltdal kommune

Rådmannens forslag til

Årsbudsjett 2015

Økonomiplan 2015-2018

Innhold

1. Rådmannens forord.....	3
2. Forutsetninger	4
3. Investeringer.....	8
4. Drift.....	11
4.1 Fellestjenester	12
4.2 Oppvekst og kultur	14
4.2.1 Barnehagene	15
4.2.2 Rognan barneskole	15
4.2.3 Rognan ungdomsskole	16
4.2.4 Røkland skole og voksenopplæring.....	17
4.2.5 Kultur	18
4.3 Helse og omsorg.....	20
4.3.1 Helse	20
4.3.2 NAV.....	21
4.3.3 Omsorg	22
4.4 Tekniske tjenester	23
4.4.1 Byggforvaltning.....	24
4.4.2 Teknisk drift	25
4.4.3 Plan og utvikling	26
Vedlegg I - Oppsummert oversikt over driftstiltak.....	I
Vedlegg II – Detaljert oversikt over alle driftstiltak med kommentarer	II
Vedlegg III - Oppsummert oversikt over investeringstiltak.....	III
Vedlegg IV – Detaljert oversikt over alle investeringstiltak med kommentarer	IV
Vedlegg V – Rådmannens forslag til årsbudsjett.....	V

1. Rådmannens forord

Fjorårets og årets merforbruk har gjort denne budsjettprosessen spesielt krevende. For å identifisere driftsproblemet har det i første omgang vært viktig å utarbeide et korrekt konsekvensjustert budsjett hensyntatt dagens aktivitet. Denne alene viser en underdekning på 13,3 mill kr, selv om statsbudsjettet gir kommunen en vekst i frie inntekter på 3,6 %. Dette bekrefter at kommunen isolert har en drift som er altfor høy i forhold til gitte rammer. På toppen av dette kommer inndekning av fjorårets underskudd hvorav 9,0 mill kr er udekket. Dette skal i henhold til kommunelovens bestemmelser dekkes inn det andre året.

Sammen med underdekning må kommunen også hensynta nødvendig aktivitet, dels for å tilpasse endring i behov og dels for å øke inntekspotensialet. Konkret har det vært nødvendig å gjøre tilpasning til etablering av rus- og psykiatribolig/institusjon. Denne utfordringen gir et budsjettbehov på ytterligere 6,0 mill kr med dagens drift og legger ytterligere press på budsjettet. I tillegg må vi ta hensyn til kostnader med taksering for utskrivning av eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger, som ventes å gi en kostnad i 2015 på 4,0 mill kr før det kan gi inntekter de påfølgende årene.

I sum gir dette et driftsproblem på 32,3 mill kr i 2015. I tillegg må vi ta hensyn til pensjonspremieavviket på 13,6 mill kr. Dette gir et samlet reelt driftsproblem på 45,9 mill kr. Over tid har premieavviket blitt disponert i drift, noe som har skapt store likviditetsmessige problemer og det har vært nødvendig med økt bruk av kassekreditt. Kommunestyret har vedtatt at det må skje en dreining slik at premieavviket ikke disponeres i driften, for eksempel ved å sette av inntektene på fond eller alternativt endre amortiseringen. Det legges opp til fondsavsetning fra 2017 når tidligere års underskudd er dekt inn.

Rådmannen vil derfor i det kommende året prioritere igangsatt aktivitet og takseringsutgifter for utvidelse av eiendomsskatt. Dette gjør at inndekning av tidligere års underskudd først kan dekkes inn fra 2016. Tiltak for å komme på ramme bygger på vedtak fra gjeldende økonomiplan fra des 2013, organisasjonsutviklingsprosessen (OU-prosessen), kommunestyrets vedtak om nedbemanning i helse og omsorg fra juni 2014 og tiltak utarbeidet av formannskapet i etterkant av andre tertialrapport. Forslaget til økonomiplan innebærer en netto reduksjon på 35 årsverk over to år. Noe av dette er allerede effektivert og avklart, men ikke alt. Som tidligere skissert, vil vi forsøke så langt det lar seg gjøre å gjennomføre tiltakene gjennom naturlig avgang og omplassering. Erfaringer gjennom dette året har imidlertid vist at en nedbemanning i så stor skala ikke kan realiseres gjennom slike løsninger alene. Det vil derfor være nødvendig å sette i gang oppsigelsesprosesser i Saltdal kommune. Vi presiserer at dette ikke vil gjelde alle de 35 årsverkene som budsjettforslaget legger opp til, men i noen grad må dette virkemidlet brukes. Prosessen skal skje i nært samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene og i tråd med avtaleverk.

Nedbemanningen skal gi en ventet effekt på 28,9 mill kr og der det vesentligste av uttaket skal skje i helse og omsorg. Dette har sammenheng med reduksjon i vertskommunetilskuddet som følge av frafall av beboere og som tvinger frem en nødvendig omstilling av tjenestetilbudet. Det foreslås endring av botilbud gjennom nedleggelse av to paviljonger. Videre foreslås det å legge ned aktiviteten på Knaggen og søke samarbeidsløsninger med private aktører. Skolene reduserer sin voksentetthet i tråd med vedtak i gjeldende økonomiplan. I tillegg gjennomføres det nedbemanning på en rekke andre områder i alle kommunens områder i tråd med signaler fra OU-prosessen. En viktig

del av de krevende tiltakene de neste årene er å utsette investeringer, til kommunen har økonomi til å finansiere prosjekter med egenkapital.

Rådmannen ser det som viktig å gjennomføre en krevende snuoperasjon de neste par årene for å komme i posisjon til å bli en vekstkommune. Ved siden av inndekking av underskudd har det høy prioritet å bygge opp evnen til investeringer og å øke årlig avsetning til vedlikehold. Dersom omstillingen gjennomføres i tråd med planen vil kommunen kunne øke årlig vedlikeholdsavsetning med inntil 3 mill kr årlig. Målet er at kommunen kan bygge opp evnen til å øke investeringene når tidligere års underskudd er dekt inn. Rullering av kommuneplanens samfunnsdel blir viktig når prioriteringer skal gjøres i årene fremover, eksempelvis stimulere til boligbygging og investeringer som kan møte veksten i antall eldre med pleiebehov.

2. Forutsetninger

Befolkning: Befolkningssammensetning bestemmer i stor grad kommunens inntekter, både rammetilskudd og skatteinnngang. Totalt sett har Saltdal kommune over tid hatt et relativt stabilt totalt folketall, dog med en viss nedgang. Innenfor aldersgruppene ventes det imidlertid større endringer ettersom stadig større andel av befolkningen når pensjonsalder. Dette stiller store krav til kommunens evne til å omprioritere og effektivisere tjenestetilbudet. Dette er en utvikling som gradvis har skjedd over tid, men som ventes å øke i omfang. Siste telling viser at Saltdal kommune har en befolkning på 4.711 innbyggere, som er om lag som ventet i forhold til tidligere prognoser. Det som gjør befolkningsframskriving spesielt vanskelig er at vi tidvis huser en stor andel beboere på asylmottak som venter på bostedskommune. Disse blir midlertid registrert i den kommunen der mottaket ligger. Dette gjør at denne gruppen kan svinge betydelig i perioder der bosetting i kommunene ikke går i det tempoet som forutsettes fra direktoratet.

Alder	2013	2014	2015	2016	2017
Innbyggere 0-17 år	903	900	874	861	859
Innbyggere 18-49 år	1 855	1 840	1 817	1 790	1 756
Innbyggere 50-66 år	1 159	1 139	1 140	1 138	1 130
Innbyggere 67-79 år	567	591	630	662	705
Innbyggere 80-89 år	203	195	182	183	185
Innbyggere 90 år og over	52	46	46	49	51
SUM	4 739	4 711	4 689	4 683	4 686

Folketallsframskrivningen har utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås anslag for middels vekst som er oppdatert i juni d.å. Denne viste et noe mer pessimistisk anslag enn vår vurdering, som tar utgangspunkt i ferskere tall etter en viss tilvekst utover 2014. Totalt sett må vi likevel være forberedt på fortsatt gradvis nedgang i totalt folketall, men med betydelig økning i andel eldre.

Skatt og rammetilskudd: De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør til sammen knapt 70 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. Gjennom inntektssystemet fordeles de frie inntektene til kommunene og til fylkeskommunene. Inntektssystemet skal ivareta både utjevningshensyn og regionalpolitiske målsetninger. Utgiftsutjevningen skal kompensere for ufrivillige etterspørsels- og kostnadsforskjeller basert på kostnadsnøkler innenfor demografiske og

geografiske forhold, som i hovedsak forklarer forskjeller i utgiftsnivå. Dette innebærer at Saltdal kommune med en forholdsvis høy andel eldre og lavere andel av innbyggere i arbeidsdyktig alder kompenseres for dette gjennom utgiftutjevningen. Beregning av frie inntekter i planperioden bygger på forslag til statsbudsjett for 2015.

For å beregne ventet skatteinngang tas det utgangspunkt i folketall pr 01.01 og der det forutsetter samme skattevekst som gjennomsnittet av tidligere år. Saltdal er en relativt skattesvak kommune og ligger på 74,9 % av landsgjennomsnittet. Dette har sammenheng med befolknings sammensetning og næringsstruktur.

SALTDAL						
<i>(år 2015-prisnivå i perioden 2015-2018)</i>						
	PROGNOSE					
1000 kr	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	102 679	108 125	105 643	105 507	105 367	105 436
Utgiftsutjevning	21 298	16 474	17 977	16 960	18 313	20 080
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	-290	3 358	1 514	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	-	143	311	311	311	311
Nord-Norge-tilskudd/Namdals tilskudd	7 301	7 578	7 715	7 715	7 710	7 710
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	1 583	1 210	1 050	-	-	-
Endringer saldert budsjett 2014		-561				
RNB2012-2014	48	131				
Sum rammetilsk uten inntektsutj	132 619	136 459	134 211	130 493	131 702	133 537
Netto inntektsutjevning	22 618	22 674	23 736	23 721	23 720	23 720
Sum rammetilskudd	155 237	159 133	157 947	154 214	155 422	157 257
Rammetilskudd - endring i %	5,8	2,5	-0,7	-2,4	0,8	1,2
Skatt på formue og inntekt	88 977	88 954	93 175	93 115	93 114	93 114
Skatteinntekter - endring i %	2,9	-0,03	4,74	-0,06	-0,00	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	244 214	248 100	251 100	247 300	248 500	250 400
Sum - endring i %	4,7	1,6	1,2	-1,5	0,5	0,8

Ansvar for medfinansiering av pasienter til sykehusene som følge av samhandlingsreformen trekkes igjen ut av kommunene og er derfor trukket ut av frie inntekter. Når det justeres for slike effekter forutsettes det i statsbudsjettet ei økning i frie inntekter 3,6 % i forhold til revidert budsjett for 2014. Dog er den samlede skatteveksten nedjustert i løpet av inneværende år på grunn av lavere befolkningsvekst for landet som helhet.

I tillegg til dette skjer det en realnedgang i vertskommunetilskuddet (som er et øremerket tilskudd og således ikke inngår i tabellen over frie inntekter). Tilskuddet er ment å dekke totale utgifter som kommunen har og har hatt med sine vertskommuneforpliktelser. Inntektene for 2015 beregnes til 51,9 mill kr, noe som er tilnærmet likt tilskuddet for 2014, men som altså innebærer en realnedgang. Nedgang er i og for seg naturlig ettersom beboere gradvis faller fra, men det er viktig å merke seg at reduksjonen ikke nødvendigvis følger den faktiske reduksjonen i antall beboere, men er et beregnet beløp etter inntektsgarantiordningen som gjør at kommuner trekkes for et maksimalt beløp pr år. Inntektene skal ikke rapporteres for og er en nøkkeltallsberegning slik at det ikke er ført et nøyaktig prosjektregnskap som sier noe eksakt hvor store utgiftene for kommunen er. Dette er under utarbeidelse.

Konsesjonskraft: Saltdal kommune har 19,268 GWh som vi får konsesjonskraftsinntekter fra. Vi har de siste årene praktisert en forvaltningsavtale som sikrer kommunen en minimumspris men der vi likevel kan få en gevinst av flytende pris i spotmarkedet. Avtalen er med andre ord en slags kryssing mellom fastpris og variabel pris der forvalter har insentiver for å sikre best avkastning utover minimumsprisen. Dette har vist seg spesielt gunstig i perioder med lav strømpris, slik vi har hatt de

siste par årene og som prognosene også viser for neste år. Siste prognose viser at samlede inntekter i år kan bli 3,0 mill kr, og tilsvarende legges inn i neste års budsjett. Ny forvaltningsavtale vil bli signert før årsskiftet.

Eiendomsskatt: En viktig supplerende inntektskilde for kommunen er utskriving av eiendomsskatt på verker, bruk og andre næringsseiendommer. Inntektene i 2015 ser ut til å bli nær 3,9 mill kr.

For å sikre kommunens innbyggere et godt tjenestetilbud er det vedtatt å både senke kostnadsnivået og å vurdere andre inntektskilder. Det er derfor vedtatt at virkeområdet for utskriving av eiendomsskatt skal utvides til å omfatte all fast eiendom i hele kommunen, også boliger og fritidsboliger. Anbud for takseringstjenester er utlyst og kontrakt ventes å bli signert i begynnelsen av januar. Takseringsarbeidet er omfattende og vi må forvente at de totale engangskostnadene med arbeidet blir rundt 4 mill kr, som også inkluderer kostnader til prosjektleder, takstnemndas arbeid, programvare mv. Skatten vil skrives ut i 2016 og vil kunne gi mellom 5 og 31 mill kr i merinntekter. I forslaget legges det opp til en promillesats på 3, som ventes å gi 11 mill kr i merinntekter. Endelig vedtak om promillesats og eventuell bunnfradrag og fritaksregler legges frem for kommunestyret i løpet av året.

Momskompensasjon: Ordningen med momskompensasjon ble innført i 2004 og finansiert med trekk i rammetilskuddet. Ordningen går ut på at kommunen får refundert merverdiavgiften på anskaffelser til eget bruk, med noen unntak. Tidligere ble all inntekt fra momskompensasjon ført i driftsregnskapet. Dette ble gradvis endret fra 2010, og fra og med 2014 føres inntekt fra investeringer i investeringsregnskapet.

Lønn, pensjon og premieavvik: I konsekvensjustert budsjett er det lagt inn korrekt lønn for alle ansatte ved årsskiftet. I tillegg budsjetteres det med en sentral pott på 5,9 mill kr til avsetning for neste års lønnsoppgjør.

I budsjettforslaget er premiesatser for pensjonsutgifter basert på beregninger fra KLP og Statens Pensjonskasse. Satsen for KLP er beregnet på grunnlag av ordinære premiesatser og på reguleringspremie. Reguleringspremien er en regulering på grunnlag av lønns- og trygdeoppgjørene, og er derfor ikke endelig kjent før disse er ferdig. 2015 er et mellomoppgjør, det er derfor forventet en lavere reguleringspremie enn i 2014.

I den hensikt å utjevne pensjonskostnadenes svingning fra år til år, ble det i 2002 innført et såkalt premieavvik, som er en differanse mellom innbetalt premie og en beregnet pensjonskostnad. Premieavviket påvirker driftsresultatet, og føres mot en balansepost. 1/10 av beløpet skal føres i driftsregnskapet med motsatt fortegn hvert år de neste 10 år. Tidligere ble det avskrevet med 1/15 per år over 15 år. Positivt premieavvik er en teknisk korrigerende som det ikke følger fysiske penger med, men som inntektsføres i regnskapet. Over tid har dette blitt disponert i drift, noe som har skapt store likviditetsmessige problemer og det har vært nødvendig med økt bruk av kassekreditt. Kommunestyret har vedtatt at det må skje en dreining slik at premieavviket ikke disponeres i driften, for eksempel ved å sette av inntektene på fond eller alternativt endre amortiseringen. Det legges opp til fondsavsetning fra 2017 når tidligere års underskudd er dekt inn.

Akkumulert premieavvik, inkludert avgift, var på 44,3 mill kroner ved utgangen av 2013.

Renter og avdrag: Investeringer er i liten grad finansiert med egenkapital, det vil si at det vesentligste er lånefinansiert. Ideelt sett skulle noe av investeringene vært finansiert over drift, eller man skulle bygd opp større handlingsrom til å bære flere investeringer. Gjeldsbelastningen øker sterkt noe som har sammenheng med betydelige investeringer innenfor selvkostområdet. Saltdal kommune hadde ved årsskiftet ca 270 mill kr i ordinær gjeld + 15,3 mill kr i kassekredittgjeld ved slutten av året. Av de 270 millionene er ca 1/5 husbanklån for viderefremidling og 1/2 knyttet til VAR-selvkostområdet. For denne gjelda knytter det seg mindre risiko siden gjelda i hovedsak betjenes gjennom avgiftsleggingen, men er med på å øke gebyrbelastningen for innbyggerne.

Det er i renteberegningene tatt høyde for kommunalbankens anbefaling av rentevest, i gjennomsnitt 2,33 % hensyntatt både sikret og usikret lån.

Tidligere års underskudd: Det bokførte merforbruket i 2013 var på 7.000 kr og økte til 9,5 mill kr i 2013 hvorav 9,1 mill kr står udekket. Videre er det estimert at det også i 2014 vil kunne bli et underskudd, anslagsvis 14,6 mill kr i siste tertialrapport. Overforbruk fra tidligere år må dekkes inn i løpet av neste eller påfølgende år. Det må derfor legges opp til en detaljert plan for inndekking, i praksis gjennom å budsjettere med overskudd. Det vil derfor ha høyeste prioritet å dekke inn tidligere års merforbruk slik at kommunen på sikt kan legge opp til vekst. Økonomiplanen legger opp til at merforbruk fra 2012 og 2013 er dekt inn i 2016 og resterende i 2017.

Budsjettskjema 1 a

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Skatt på inntekt og formue	-93 710 000	-92 538 000	-92 478 000	-92 477 000	-92 477 000
Ordinært rammetilskudd	-157 611 000	-157 947 000	-154 214 000	-155 422 000	-157 257 000
Skatt på eiendom	-3 730 000	-3 861 000	-14 861 000	-14 861 000	-14 861 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-1 439 000	-1 444 000	-1 444 000	-1 444 000	-1 444 000
Andre generelle statstilskudd	-60 699 000	-63 037 000	-63 037 000	-63 037 000	-63 037 000
Sum frie disponible inntekter	-317 189 000	-318 827 000	-326 034 000	-327 241 000	-329 076 000
Renteinntekter og utbytte	-1 739 000	-1 337 000	-1 337 000	-1 337 000	-1 337 000
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgift	7 632 000	8 231 000	8 567 000	8 808 000	9 118 000
Avdrag på lån	14 002 000	15 838 000	16 305 000	16 518 000	16 865 000
Netto finansielle inntekter/-utgifter	19 895 000	22 732 000	23 535 000	23 989 000	24 646 000
Dekning av tidl års regnsk merforbruk	0	0	15 859 000	7 809 000	0
Til bundne avsetninger	768 000	827 000	827 000	827 000	827 000
Til ubundne avsetninger	7 000	0	0	11 955 000	22 256 000
Bruk av bundne avsetninger	-3 683 000	-1 438 000	-1 438 000	-1 438 000	-1 438 000
Netto avsetninger	-2 908 000	-611 000	15 248 000	19 153 000	21 645 000
Overført til investeringsbudsjettet	1 950 000	2 013 000	2 013 000	2 013 000	2 013 000
Andre finansielle transaksjoner	-33 707 000	-32 767 000	-35 657 000	-38 809 000	-40 148 000
Til fordeling drift	-331 959 000	-327 460 000	-320 895 000	-320 895 000	-320 920 000
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	331 959 000	327 460 000	320 895 000	320 895 000	320 920 000

Spesifisering - andre generelle statstilskudd	Budsjett 2014	Budsjett 2015
vertskommunetilskudd	-51 838	-51 944
integreringsstilskudd flyktn	-6 718	-8 500
kommunalt tilskudd asylmottak	-1 530	-1 980
investeringskomp grunnskole	-213	-213
boligtilskudd Husbanken	-400	-400
Sum	-60 699	-63 037

Spesifisering - andre finansielle transaksjoner	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Reservert tilleggsbev (lønnsoppgjør)	6578	5896
Ressurskrevende brukere	-7 500	-8 200
Kalkulatoriske motposter	-4 298	-4 779
Andre poster	1 373	-1 474
Motpost avskrivninger	-11 149	-12 411
Konsesjonskraftinntekter	-3 160	-3 035
Ref stat, sykehjem/omsorgsboliger	-1 047	-1 047
Årets premieavvik (inkl avgift)	-18 638	-13 617
Amortisert avvik tidligere år (inkl avgift)	4 872	6 579
Tilbakeført overskudd KLP	-1506	-1506
Avsetninger bundne fond	768	827
Sum	-33 707	-32 767

3. Investeringer

Budsjettskjema 2A	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Investeringer i anleggsmidler	54 400 000	44 875 000	25 710 000	10 260 000	7 390 000
Utlån og forskutteringer	6 380 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	0	1 443 000	1 443 000	1 443 000	1 443 000
Avdrag på lån	0	1 984 000	2 279 000	2 568 000	2 653 000
Avsetninger	400 000	0	0	0	-
Årets finansieringsbehov	61 180 000	53 302 000	34 432 000	19 271 000	16 486 000
Bruk av lånemidler	-56 650 000	-49 085 000	-29 920 000	-14 470 000	-11 600 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		-2 204 000	-2 499 000	-2 788 000	-2 873 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-1 800 000	0	0	0	-
Overført fra driftsregnskapet	-2 730 000	-2 013 000	-2 013 000	-2 013 000	-2 013 000
Sum finansiering	-61 180 000	-53 302 000	-34 432 000	-19 271 000	-16 486 000

Lånegjelden fortsetter å øke i perioden som følge VA-utbyggingen. Utbyggingen er delt opp i tre utbyggingsetapper, hvor første etappe omfatter hovedledninger for vann og avløpsanlegg på strekningen Rognan – Røkland. Første utbyggingsetappe var planlagt fullført i løpet av 3. kvartal 2014. Andre utbyggingsetappe omfatter oppsamlingssystem for avløp fra boligene på Nestby og Medby, slik at disse kan knyttes til det kommunale avløpsanlegget. For denne utbyggingsetappen er det avholdt anbuds konkurranse, og arbeidet med kontrahering av entreprenører er i gang. Oppstart for anleggsarbeidene var planlagt i løpet av juni/juli 2014, med ferdigstilling i løpet av 3. kvartal 2015. Tredje og siste utbyggingsetappe omfatter hovedledning for vann og avløpsledninger på strekningen Røkland – Russånes. Arbeidet med gjennomføring av denne etappen er ikke startet, utover forprosjektnivå, bortsett fra at det er gjort en ganske omfattende jobb knyttet til rettighetsverv/grunneieravtaler. Oppstart av denne utbyggingsetappen er satt til 2015 og forventet fullført i løpet av 2016.

I henhold til orienteringssak som ble forelagt kommunestyret i juni d.å er totalkostnaden for prosjektet revidert. Entreprisekostnaden er tillagt kostnader for prosjektering/planlegging, byggeledelse og administrasjon for alle deler og byggetrinn i prosjektet. Kostandene er beregnet utfra erfaringstall og byggeregnskap så langt i første utbyggingstrinn, og er indexregulert for 2013 med 3%. Den reviderte totalkostnaden er beregnet til 153 mill. nkr, som er en økning på 33,6 mill kr ift gjeldende økonomiplan.

Utover ny utbygging er det årlig behov for å avsette midler til oppgradering og rehabilitering av eksisterende vann- og avløpsnett. I planperioden er det årlige beløpet satt til 2,6 mill kr, men det er signalisert behov for økninger. Inntil det ligger en plan for økning og hvordan dette påvirker avgiftsnivået for innbyggerne, foreslås det å la den årlige avsetningen stå uendret.

På grunn av tidligere års underskudd må andre investeringer holdes på et absolutt minimum. I tillegg er det bestemt at Fylkesmannen skal godkjenne alle investeringer i landets kommuner frem til kommunereformen. Det kan også bety at investeringer med høy grad av lånefinansiering blir avvist. Ideelt sett skulle vi bidratt med noe egenkapital slik at ikke hele investeringen finansieres av gjeld. Inntil kommunen har bygd opp større reserver ser vi kun mulighet til å gjennomføre absolutt nødvendige investeringer på HMS-området. Dette innebærer at mange av prosjektene som ligger inne i gjeldende økonomiplan foreslås utgått eller forskjøvet. Dette gjelder bygging av båtbyggermuseum, nytt bårehus, traktor til kirkegårdsdriften, oppgradering av Slipen, bygningstiltak på rådhuset, rehabilitering av Saltdal kirke og midler til Rognan sentrum. I tillegg er det i gjeldende plan satt av midler til klargjøring og omsetning av ubebygde eneboligtomter innenfor reguleringsplan Halsmo (10 tomter). Prosjektet planlegges av private aktører og kan derfor tas ut av planen.

Planen er nøktern og det er i liten grad lagt inn nye prosjekter i slutten av planperioden. Målet er at kommunen kan bygge opp evnen til å øke investeringene når tidligere års underskudd er dekt inn. Rullering av kommuneplanens samfunnsdel blir viktig når prioriteringer skal gjøres i årene fremover, eksempelvis stimulere til boligbygging og investeringer som kan møte veksten i antall eldre.

Budsjettskjema 2B	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
VA-utb: avløp Nestby/Medby, pumpest. samleledn	17 800	0	0	0
VA-utb: hovedledn Røklund-Nordnes, 3. byggetrinn	15 700	18140	0	0
Startlån	5000	5000	5000	5000
Spleiselag asfalt 2014 - 2017	2000	0	2000	2000
Avdrag formidlingslån	1984	2279	2568	2653
Rehabilitering Avløp. Ikke spesifisert.	1 600	1 600	1 600	1 600
Oppgradering og reasfaltering av vegger	1 500	3 000	3 000	3 000
Rognan svømmehall, utbedring	1 500	0	0	0
Egenkapitalinnskudd KLP 2013	1 443	1 443	1 443	1 443
Sikring bruer, veiskjæringer, kaier	1 000	1 000	1 000	1 000
Rehabilitering vann, ikke spesifisert.	1000	1000	1000	1000
Ombygging nedlagt renseanlegg, nytt sandlager	825	0	0	0
Ny veistikkemaskin	650	0	0	0
Oppgradering av arkivsystemet ePhorte	510	0	0	0
Spillemiddeleanlegg	440	440	440	440
Egenandel trafiksikring	200	200	200	200
Digitalt kartverk	150	150	150	150
Kjøp av nye moppemaskiner	0	70	70	0
Miljø- og flomproblemer Kvitbruvelva	0	110	0	0
Etablering av nytt sandlager på Rognan	0	0	400	0
Parkeringsplass Rognan industrikai	0	0	400	0
Halsmo boligfelt. Grunnerv, tomtetkn planlegging.	0	0	0	0
Båtbyggermuseum	0	0	0	0
Ny traktor til kirkegårdsdriften	0	0	0	0
Oppgradering Slipen/fjæra	0	0	0	0
Bytte vindu rådhus	0	0	0	0
Rehabilitering Saltdal kirke	0	0	0	0
Rognan sentrum/kunstisbane	0	0	0	0
Nytt bårehus Rognan	0	0	0	0
Ventilasjon rådhuset	0	0	0	0
SUM	53 302	34 432	19 271	18 486

Foruten investeringer på selvkostområdet foreslås følgende prosjekter prioritert i planperioden:

- Oppgradering og reasfaltering av veier videreføres. Gjelder oppgrusing og reasfaltering for å bøte på asfaltskader som blir mer omfattende for hvert år. Årlig rullering sikrer at realkapitalen bevares.
- Fortsetter med asfaltspleis annet hvert år på kr 2.000.000 i 2015, 2017. Et kommunalt bidrag som sammen med beboeres egenandel muliggjør asfaltering av veger og gater. Kr. 1 000 000,- eks. mva. Av større dyre områder er og prioriteres: Høyjarfall. Saltdals største boligfelt som har en veldig dårlig standard på grøfter, overvannshåndtering, vegkropp og topplag. Regimentgata på Skansen planlagt asfaltert. Dette er en kostbare tidligere flystripe/ betonggate som er ødelagt og må fjernes før asfalt.
- I henhold til tidligere vedtatt plan settes det av midler til utbedring av svømmehallen på Rognan der det er påvist skader på bærende konstruksjoner. Kostnadsanslaget justeres opp fra 1.250 til 1.500 mill kr.
- Kontroll og sikring for veiskjæringer, bruer og kaier. Dette gjelder pålagte kontroller med sikringsarbeider og nyetablering av sikringsverk, ras- og erosjonsskader og større sikringsarbeider. Det ble fra 2013 vedtatt en årlig rullering på 1,0 mill kr.
- Ny Vegstikkemaskin 650.000,- bør legges inn pga. sikkerhet og HMS. Dette er et tiltak som ligger inne i gjeldende økonomiplan og som bør prioriteres for å øke sikkerheten til arbeidstakerne.
- Som nytt tiltak foreslås det å bygge om nå nedlagte Røkland renseanlegg til garasje og sandlager for øvre Saltdal. Dagens sandlager på Vensmoen utgjør en sikkerhetsrisiko og holder på å rase sammen. Renseanlegget er nå stengt ned og avløp blir pumpet ned til Skansenøyra Renseanlegg på Rognan. Renseanlegget er budsjettert revet i investeringsplanene i forbindelse med utbygging av VA-Øvre til kr. 652.000. Det er kr. 207.000 dyrere å ombygge tidligere renseanlegg til garasjeanlegg, lagerplass og sandlager enn å rive det. Finansiering ombyggingen ved å belaste iht. budsjett VA kr. 652.000 og kr. 825.000 med låneopptak. Videre foreslås det å etablere nytt sandlager på Rognan sist i planperioden. Det er et lite falleferdig blekkskur som kun har kapasitet til én dags forbruk av strøsand ved stadig regn/ ising. Kostnader for enkleste bygg som er rubbhall med en to meter høy ringmur er stipulert til 400.000 eks. mva. Denne kan plasseres på egnet område og vil ha mye større lagerkapasitet. Ved å ta inn større mengder f.eks. over kai kan en oppnå en direkte innsparing på totalt ca. 50.000 pr./ år. Besparelse både for transport og pris pr. kubikkmeter strøsand.
- Den versjon av arkivsystemet ePhorte som vi har idag er foreldet i forhold til dagens standard. Oppgradering kan skje på 2 måter: Vi fortsetter med å ha server hos Sørfold (vi betaler kr. 96.000 pr. år for dette og vil få økte driftsutgifter på kr. 58.000) Engangs investering blir på ca. 417. Eller vi tar serveransvaret selv (Økte årlige driftsutg. blir 58 + 6.800, men vi sparer de 96000 som betales til Sørfold. Totalt vil vi få reduserte driftsutgifter med 89000 år. år.) IKT mener at serverkapasiteten vår er stor nok til dette. Engangs investering blir på kr. 510
- Saltdal kommune har 4 moppemaskiner som er over 30 år. Det er driftskritiske maskiner når det gjelder renhold. Uten disse maskinene vil det medvirke til økt belastning for renholdere i forbindelse med rengjøring av moppene. For å effektivisere renholdet er det en forutsetning at maskinparken byttes ut.

- NVE har utarbeidet forslag til utbedring av miljø- og flomproblemer knyttet til Kvitbruelva, der den nedre del berører arealene ved Nerauran. Statens Vegvesen, Jernbaneverket, Saltdal kommune og grunneiere langs Kvitbruelva har også vært involvert i prosessen. Samlet kostnad for foreslåtte tiltak utgjør kr. 1,1 mill. I finansieringsplanen foreslås at Saltdal kommune dekker 10% av kostnadene, dvs. kr. 110.000. Foreslås lagt inn fra 2016.

- Det er behov for å etablere parkeringsplass ved Rognan Industrikai. Kaia er en ISPS-kai, noe som betyr tidvis avstenging og begrenset adkomst for biler. Etter at kaia sto ferdig har det vært et økende behov for parkeringsmulighet sør for kaianlegget, langs adkomstveien. Det ligger fysisk til rette for opparbeiding av en slik parkeringsplass for 5-6 personbiler. Med en anslått kostnad på kr. 400.000 kan denne etableres innenfor lånerammen som opprinnelig ble satt for utbygging av byggetrinn 2.

4. Drift

Budsjettet legges opp slik at de fleste inntektene budsjetteres på et felles område, slik som skatt, rammetilskudd og vertskommunetilskudd. Enhetene budsjetterer så med et konsekvensjustert budsjett, det vil si hvordan rammebehovet vil være med å videreføre dagens drift, justert for hovedsakelig lønn- og pensjonsvekst. Konsekvensjustert budsjett viser en ubalanse på 13,3 mill kr i 2015. Dette er før eventuell avsetning til fond, noe som understreker det betydelige omstillingsbehovet for kommunen. For å ikke disponere premieavviket i drift, som kommunestyret har vedtatt, er det reelle omstillingsbehovet 26,9 mill kr.

Kommunestyret har ikke vedtatt foreløpige budsjetttrammer i forkant av budsjettprosessen slik man har gjort tidligere år. Årsaken til dette er blant annet at mange faktorer er ukjent på dette tidspunktet, blant annet pensjon, nivået på frie inntekter og effekt av lønnsoppgjør.

Administrasjonens forarbeid har vært mer sentralt styrt, slik at enhetene ikke har jobbet separat, men i større grad utarbeidet tiltak i fellesskap med utgangspunkt i rammer som er gitt ut fra gjeldende økonomiplan.

Budsjettskjema 1B	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Fordelt til drift:					
Fellesadministrasjonen	33 364 000	37 064 000	33 401 000	33 401 000	33 401 000
Oppvekst og kultur	78 863 000	82 019 000	81 464 000	81 464 000	81 464 000
Helse og omsorg	182 791 000	171 870 000	166 794 000	166 794 000	166 794 000
Tekniske tjenester	36 941 000	36 507 000	39 236 000	39 236 000	39 261 000
Sum samhandlingsomr	331 959 000	327 460 000	320 895 000	320 895 000	320 920 000

Budsjettskjema 1B oppsummerer rammeutviklingen for enhetene i planperioden. De største endringene er innenfor helse og omsorg, dels fordi området har de største tiltakene og dels fordi ansvaret for medfinansiering av pasienter til sykehusene er trukket ut av kommunenes rammer, noe som utgjør 6,0 mill kr. Følgende tiltak er forøvrig prioritert i forslaget til budsjett og økonomiplan:

- Tilpasning til drift innenfor ramme, dette vil si både gjennom økning av inntekter fra eiendomsskatt og lavere kostnader gjennom reduserte lønnsutgifter.
- Inndekking av tidligere års underskudd søkes gjennomført i 2016 og 2017 noe som betyr lavere rammer til fordeling til enhetene

- Økt avsetning til fond fra 2017 vil styrke evnen til å dekke fremtidige pensjonsutgifter, styrke likviditeten og øke evnen til investeringer
- Tekniske tjenester får en vekst fra 2016 på grunn av betydelig styrking av vedlikeholdsavsetning fra 2016 med inntil 3 mill kr årlig.
- Det er i 2014 etablert rus- og psykiatribolig på Vensmoen, noe som er en betydelig innsats på feltet. Institusjonen foreslås likevel noe nedskalert enn i dagens form, og noe av tilbudet søkes løst i samarbeid med andre aktører.
- Det legges opp til nedbemanning på 35 årsverk over to år som skal gi en ventet effekt på 28,9 mill kr. og der det vesentligste av uttaket skal skje i helse og omsorg. Nedbemanning skjer likevel innenfor alle kommunens samhandlingsområder i tråd med signaler fra OU-prosessen.
- Betydelige omstillinger innenfor helse og omsorg for å tilpasse driften til frafall av beboere og redusert vertskommunetilskudd. Driften på Knaggen aktivitetssenter foreslås avvirket og det søkes å etablere gode samarbeidsløsninger med andre aktører. Det legges ned to paviljonger på Vensmoen og beboere flyttes til andre boliger eller institusjon.

En mer detaljert beskrivelse av hver enhets ramme fremkommer under hvert delkapittel, samt i vedlagte budsjettkommentarer fra budsjettssystemet Arena. I hver tabell beskrives først endringer som følge av konsekvensjustert budsjett og til sist realendringer.

4.1 Fellestjenester

Fellestjenester	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	33 364 000	33 364 000	33 364 000	33 364 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	1 599 000	1 599 000	1 599 000	1 599 000
<i>ØKT AKTIVITET</i>				
<i>Innføre eiendomsskatt boliger 3 promille</i>	4 000 000	250 000	250 000	250 000
<i>Overføring til Saltdal Utvikling KF</i>	920 000	920 000	920 000	920 000
<i>Ny IT-stilling jf økonomiplanvedtak 2013</i>	-	549 000	549 000	549 000
<i>Kjøp av depot- og ordningstjenester</i>	100 000	100 000	100 000	100 000
<i>REDUSERT AKTIVITET</i>				
<i>OU-prosess; reduksjon av to årsverk</i>	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
<i>Skolene: Besparelse nye PPT</i>	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
<i>Salg av aksjer i Vensmoen Eiendom AS</i>	-262 000	-524 000	-524 000	-524 000
<i>Skolene: Reduksjon logopedtilbud</i>	-332 000	-332 000	-332 000	-332 000
<i>Skolene: Vurdering av skolestruktur</i>	-100 000	-300 000	-300 000	-300 000
<i>Skolene: Vurdere Newton-tilbud</i>	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
<i>Innføring av gebyr for gravemeldinger</i>	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000
NY RAMME	37 064 000	33 401 000	33 401 000	33 401 000

Saltdal kommune har for høyt driftsnivå i forhold til kommunens inntektsramme. For å etterkomme kravene til mer effektiv ressursutnyttelse, har det vært påbegynt en omfattende prosess knyttet til organisasjonsutvikling. Det er etablert en strategisk ledelse med felles forståelse for måloppnåelse og god gjennomføringsdynamikk for å kunne oppnå effektiv ressursutnyttelse. OU-prosessen har også innbakt en gevinst ved bemanningsreduksjoner, noe som fellestjenester også har foreslått bidrag til.

I tråd med vedtak om omorganisering er tidligere sentraladministrasjon omdøpt til fellestjenester. Fellestjenester er bindeleddet i organisasjonen Saltdal kommune, og tjenestene som ytes er rettet

internt mot innbyggerne, politikerne, samhandlingsområdene, ansatte og arbeidstakerorganisasjonene, samt eksternt mot næringsliv, statlige og regionale instanser.

Som organisasjon er kommunen kompleks og reguleres av detaljerte lover, kvalitetskrav, brukermedvirkning, tilsyn/kontroll, og økende grad av samarbeid internt og interkommunalt. Den elektroniske utviklingen akselerer, de fleste er på nett og forventer nettbasert informasjon, forbedring av hjemmesiden, økt krav til personvern og datasikkerhet. Oppgradering og koordinering av ulike programvarer, herunder elektronisk HMS-system, sak-/arkivsystem, økonomisystem, lønssystem, samt oppgradering maskinpark må stadig vurderes. Det settes også stor fokus på at kommunens beredskapsarbeid skal være i tråd med lovverket.

Ved gjennomgang av dagens aktivitetsnivå og særskilt behov for midler i forhold til kommunestyrevalget, er man kommet frem til en ramme på kr. 37.064 mill kr i 2015. Budsjettet for er stort sett en videreføring av dagens drift, men vil også få en del endringer i forhold til den nye organisasjonen. Dog må en være klar over at en god del av budsjettet for fellestjenester fortsatt er bundet opp innen utenforliggende forhold.

Full stilling som personalmedarbeider ble opprettet i 2014 og er videreført i økonomiplan. Organisering av fellestjenester for øvrig, er under vurdering for å oppnå bedre effektivitet og ressursutnyttelse.

For å utarbeide grunnlag for fremtidig beregning av eiendomsskatt er det anslått et behov på kr. 4.000.000 i 2015. Dette inkluderer utgifter til takseringstjenester som nå er ute på anbud, samt interne kostnader, herunder 100 % prosjektmedarbeider og utgifter til takstnemndas arbeid, programvare mv. Inntekter fra eiendomsskatt blir effektivert fra 2016 anslått til kr. 11 mill kr som budsjetteres sentralt. Det må påregnes utgifter på 250.000 kr til programvare og innføring.

Saltdal Utvikling KF er under etablering. Kommunestyret har vedtatt at det kommunale selskapet skal ha en årlig overføring på 1,3 mill kr til å dekke stillinger og driftskostnader. I hht. til kommunestyrets vedtak foreslås det ei økning på tilskuddet med 920.000 kr i forhold til budsjett 2014, slik at det samlede tilskuddet i 2015 blir på 1,3 mill kr som forutsatt.

IT-kapasiteten i kommunen er svært sårbar og av den grunn er det i gjeldende økonomiplan vedtatt at IT-stab skal styrkes med ett årsverk fra 2015. På grunn av inndekking av tidligere års underskudd må dette vente og foreslås forskjøvet til 2016.

Ihh til tilsyn fra Statsarkivet er kommunen anmodet om å overføre det eldste arkivmaterialet til godkjent depot hos Arkiv i Nordland samt til å kjøpe bistand til videre ordning av material for overføring til depot. Totalsum er beregnet til kr. 100.000. Disse kostnader blir rimeligere enn å sette lokaler i lovmessig stand lokalt.

Ut fra vedtak i OU-prosessen skal fellestjenester reduseres fra 21 årsverk til 19 årsverk, noe som skal gi en ventet innsparing på 1,2 mill kr årlig. Det er ikke besluttet hvor disse stillingene skal tas ut og inntil en plan foreligger må stillinger holdes vakante slik at innsparingskravet holdes.

Det foreslås å selge aksjer i Vensmoen eiendom AS, der kommunen i dag eier 100 %. Dette vil fremmes som egen sak. Byggene har i dag et stort vedlikeholdsbehov som kommunen vanskelig kan forplikte seg til med den eiendomsmassen vi har i dag. Kommunen yter i dag tilskudd kr. 500' og

husleie kr. 300'. Ved å selge selskapet vil kommunen spare utgifter til tilskuddet. Utgifter til husleie som helse og omsorg har på budsjettet i dag beholdes. Årlig besparelse kr. 524.000 – halvårseffekt i 2015.

Det foreslås å innføre et gebyr for gravemeldinger, slik flere andre kommuner har innført. Et gebyr på kr. 500 pr. melding vil gi en anslått inntekt på kr. 125.000 pr år.

I tillegg til dette foreslås det noen tiltak i forhold til skolene, som budsjettmessig sorterer under fellestjenesters område. Jf OU-prosess forventes nye PPT å gi en besparelse på 700.000 kr årlig. Det foreslås videre å gi et redusert logopedtilbud ettersom dette ikke faller innenfor lovpålagte tjenester. Skolestrukturen skal gjennomgås, jf tidligere vedtak og skal gi en effekt fra nytt skoleår. Det er opprettet egen arbeidsgruppe og fremmes som egen sak. Newton-tilbudet i skolene foreslås avvirket i dagens form og ansvaret legges den enkelte skole. Dette forelegges politisk behandling i levekårsutvalget.

4.2 Oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Barnehagene</i>	27 383 000	29 578 000	29 578 000	29 578 000	29 578 000
<i>Rognan barneskole</i>	20 926 000	22 278 000	22 278 000	22 278 000	22 278 000
<i>Rognan ungdomsskole</i>	10 588 000	11 284 000	11 284 000	11 284 000	11 284 000
<i>Røkland skole</i>	12 015 000	11 755 000	11 755 000	11 755 000	11 755 000
<i>Kultur</i>	7 951 000	7 124 000	6 569 000	6 569 000	6 569 000
SUM BUDSJETTRAMME	78 863 000	82 019 000	81 464 000	81 464 000	81 464 000

Området består av barnehager, skoler, kultur og flyktningkontor. Flyktningkontoret vil rent teknisk budsjettmessig flyttes over ved årsskiftet og ligger derfor foreløpig i budsjettforslaget fremdeles under Nav. Det er første året med kommunalledere der vi gir signaler i forhold oppbygging av budsjett med bakgrunn i intenst arbeid for å oppnå en økonomitilstand som etter hvert skal gi handlingsrom. Arbeidet med forberedelse av budsjett 2015 har utspring i kommunestyrets budsjettvedtak 11.12.13, kommunestyrets godkjenning av OU-prosessen og formannskapetets vedtak i møte 24.06.14. Det er videre avholdt flere møter innen samhandlingsområdet. Dette betyr at alle våre områder skal vurderes. For oppvekst og kultur betyr det organisering av områder, vurdering av lovpålagt/ikke lovpålagte tjenester og oppgaveanalyse, dvs hva har vi, hva trenger vi og hva legger vi i en framtidsrettet utviklingsorientert og bærekraftig tjeneste. Der det har vært nødvendig ut fra Lov og avtaleverk, legges brukermedvirkning og samarbeid med tillitsvalgte og vernetjeneste. Tjenestene må være kostnadseffektiv; få ned utgifter, men også være inntektsorientert, samtidig som vi skal være brukerorientert.

Arbeidet har vært tidkrevende. Noe har vært mulig å få på plass til budsjett 2015, men noe trenger mere tid. I OU-prosessen er vi inne i handlingsfasen som også går inn i 2015. Driftsbudsjettet viser effekten av det arbeidet som har vært mulig så langt. På barnehagene arbeides det godt faglig. Fortsatt ligger det utfordringer i sentrale signaler for flyktningbarn. Skolene styres ut fra ressursfordelingsmodellene og her er det ut fra vedtak redusert lærertetthet fra høst 2014, noe som spesielt merkes på Rognan ungdomsskole. Røkland skole og Rognan ungdomsskole blir ved årsskiftet ferdig med innføringsperioden i Ungdomsskolesatsingen. Skolene må videreføre dette fra årsskiftet men dette er et viktig arbeid for kvalitet i undervisningen. Skolebyggene har et sårt

vedlikeholdsbehov, og en gradvis styrking av vedlikeholdsbudsjettet imøteses. For nye PPT ligger det mye usikkerhet rundt. Liten aktivitet, lave kostnader høsten 2014, men kostnadene vil øke noe når denne er operativ. Kulturområdet er under vurdering, samtidig som det er redusert økonomisk for enkelte fagområder. Dette arbeidet vil gå inn i 2015. Det er viktig å finne en god balanse mellom offentliginput og frivillighet. Rognan samfunnshus er i dårlig stand. Ansvar til flyktningkontor overføres til Oppvekst og kultur i henhold til resultat fra OU-prosessen. Det arbeides med nye lokaler for flyktningkontoret fra februar.

4.2.1 Barnehagene

Barnehagene	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	27 383 000	27 383 000	27 383 000	27 383 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	2 588 000	2 588 000	2 588 000	2 588 000
<i>REDUSERT AKTIVITET</i>				
<i>OU-prosess; redusert tilbud spes.ped</i>	-293 000	-293 000	-293 000	-293 000
<i>Fortsette felles sommerdrift</i>	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
NY RAMME	29 578 000	29 578 000	29 578 000	29 578 000

Barnehagesektorens mål for perioden er å sikre full barnehagedekning, rett til barnehageplass, satse på økt kvalitet i barnehagene og ivareta kommunens plikt til likeverdig behandling av kommunale og private barnehager.

Fremtidig barnetall er naturlig nok vanskelig å tallfeste. Prognosene har pekt på en nedgang i barnetallet, mens opptaket til barnehager har vist en økning de 3 siste årene. Vi oppfyller i dag lovens krav når det gjelder rett til plass. I tillegg fyller vi opp ledige plasser for å unngå venteliste. Staten legger opp til en lovfestet bemanningsnorm lik den vi i dag praktiserer, 3 voksne per 18/9 barn.

Vedtatt kutt for 2014 på de yngste asylbarna som ikke hadde rett til plass, lot seg ikke realisere, da de fleste fikk opphold, og teller da med i kommunens folketall og har rett til plass. Dette har gjort at økonomiplanens forutsetning om besparelse på 2,3 mill kr ikke har latt seg realisere og har dermed medført ei ekstra budsjettutfordring. For 2015 varsler regjeringa at tilskuddet til 4 og 5 åringene skal kuttes. Det betyr at også disse mister rett til plass dersom de ikke har fått opphold. Administrasjonen vil legge saken fram til politisk behandling.

Barnehagene prøvde ut sammenslåtte sommerbarnehager i 2014. Det viste seg at det var lite økonomisk å hente på en slik ordning. Innsparingskravet som sådan videreføres i budsjettet, men saken vil bli lagt fram til politisk behandling.

Statsbudsjettet for 2015 varsler økt foreldrebetaling samtidig som satsen for de med lavest inntekt reduseres. Da vi ikke kjenner effekten av kutt for de med lavest inntekt, har vi ikke tatt dette med i budsjettet for 2015. Ihh til vedtak i OU-prosessen foreslås reduksjon i tilbud spesialpedagog tilsvarende 50 % stilling.

4.2.2 Rognan barneskole

Rognan barneskole	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	20 926 000	20 926 000	20 926 000	20 926 000
<i>ENDRET RAMME JF FORDELINGSMOD</i>	1 352 000	1 352 000	1 352 000	1 352 000
NY RAMME	22 278 000	22 278 000	22 278 000	22 278 000

Skolens faglige satsingsområder 2014 / 2015 er klasseledelse og regning i alle fag. Skolens rammetildeling skjer gjennom vedtatt ressursfordelingsmodell i henhold til kommunestyrevedtak av 250609, i sak 3109: «Saltdal kommune tar i bruk Vestvågøy-modellen som grunnlag for tildeling av ressurser til skolene fom. 2010. Det utarbeides grunnlagskriterier som vedtas av levekårsutvalget. Grunnlagskriteriene rulleres hvert år.»

Det må understrekes at fremtidige kriterietallsvurderinger og beslutninger må skje i henhold til kommunestyrets vedtak og i god tid før budsjettarbeidet starter. Dette for å få ei forsvarlig konsekvensvurdering. De endringer som er gjort i forhold til basisgruppetallet har svekket voksentettheten. For 2015 innebærer et basisgruppetall på 15-16-16 en reduksjon i årsverk på ca 2,7 i forhold til 13-14-14 som var styringstallet få år tilbake. Redusert voksentetthet gir utfordringer i forhold til opplæringstilbudet sett i lys av de stadig økende krav til skolens rolle og ansvar, og de uttalte forventninger til bedre resultater.

Andelen spesialundervisning har gått kraftig ned de senere år. Landsgjennomsnittet ligger på 8,6 %, kommunesnittet på 6,5%. Skolen har et forholdstall (avvik) på -2,5 % i forhold til disse, altså langt færre elever som mottar spesialpedagogiske tilbud enn i landet generelt og øvrige skoler i kommunen sett i forhold til det samlede antall elever. Det er et uttalt mål å redusere spesialundervisninga enda mer, og i større grad gjøre tilpasninger i ordinær klasse, men sakkyndige vurderinger er fortsatt retningsgivende i forhold til omfang og volum.

Uteområdet har forfalt de senere år. Oppgradering er ønskelig for å kunne tilby et attraktivt og utviklende miljø. Et variert og stimulerende utemiljø er konfliktdempende og aktivitetsfremmende. Skolen har et stort etterslep på vedlikehold / renovering. Vernerunder har avslørte mangler på flere områder. Noen av disse vanskeliggjør andre yrkesgruppers arbeidssituasjon, spesielt renholderne. Den planlagte oppgraderingen av vedlikeholdet er et nødvendig grep også for skolene.

Elevtallet skoleåret 2014 / 2015 er p.t. 263. Skolen vil i 2015 få en marginal nedgang i elevtallet til 261. I økonomiplanperioden vil elevtallet ifølge prognoser se slik ut 2016 – 2017: 256, 2017 – 2018: 273. Med basis i de vedtatte grunnlagskriterier i Vestvågøy-modellen, vil dagens drift derfor i hovedsak videreføres.

Som en følge av at skolen ikke forventes å få en rammereduksjon for kommende år, foreligger det heller ingen konkrete tiltak til innsparinger / reduksjoner utover tilpasningen i lærertetthet som modellen forutsetter.

4.2.3 Rognan ungdomsskole

Rognan ungdomsskole	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	10 588 000	10 588 000	10 588 000	10 588 000
<i>ENDRET RAMME JF FORDELINGSMOD</i>	696 000	696 000	696 000	696 000
NY RAMME	11 284 000	11 284 000	11 284 000	11 284 000

Elevene ved Rognan Ungdomsskole er vårt aller viktigste fokus, og vi jobber for at de skal ha det trygt og godt på skolen. Hovedmålet vårt er likevel at de skal lære så mye som mulig faglig. Skolen er med i den store nasjonale satsningen på ungdomstrinnet: Ungdomstrinn i utvikling. I forbindelse med dette har vi valgt å ha hovedfokus på klasseledelse, lesing og regning. En av målsettingene med

satsningen er at undervisningen skal bli mer praktisk orientert og variert for elevene. Skolen er også inne i Den Naturlige Skolesekken (DNS) og jobber med prosjekt knyttet til dette.

De budsjettmessige utfordringene for ungdomsskolen er store. Ressursmodellen gir oss et visst antall stillinger knyttet til elevtall, tunge brukere og andre faktorer som ligger inne i modellen. Ressursmodellen gir en viss rettferdig fordeling av midlene skolene imellom. Men i.o.m at ressursene henger sammen med elevtallet gir det oss relativt store svingninger i lærerantallet fra år til år. I tillegg har modellen to inputt: vår og høst. Det betyr at i januar har vi et visst antall stillinger og i august har vi et visst antall stillinger. Det vanskeliggjør langsiktig planlegging. Endring av styringstallet i modellen fra 14-15-15 til 15-16-16 medfører en reduksjon i 2,5 stillinger fra januar 2014.

Budsjettåret 2015 skal skolen drifte seks relativt små klasser og to ressurskrevende brukere. I tillegg skal vi gi undervisning knyttet til elevers rettigheter i forbindelse med enkeltvedtak. PALA (prosjekt alternativt læringsarena) ligger i den langsiktige økonomiplanen fram til 2017. Dette er et viktig tiltak med dokumentert effekt over flere år.

Mesteparten av budsjettet går til lønn. Det er lite å hente på eventuelle kutt på driftssiden. Her er det meste faste utgifter som vi ikke rår over. Skolen har et stort behov for å bytte læreverk i enkelte fag, men har lite penger til undervisningsmateriell. Dette gjelder elevpcer også.

I skrivende stund ser det ut til at ungdomsskolen får for mange stillinger i forhold til det ressursmodellen gir oss fra høsten 2015. Det betyr at vi står foran kutt i bemanningen, dersom det ikke dukker opp behov som kan endre denne situasjonen.

4.2.4 Røkland skole og voksenopplæring

Røkland skole	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	12 015 000	12 015 000	12 015 000	12 015 000
<i>ENDRET RAMME JF FORDELINGSMOD</i>	-260 000	-260 000	-260 000	-260 000
NY RAMME	11 755 000	11 755 000	11 755 000	11 755 000

Overordnet også skoleåret 14-15 er at hele grunnskolen deltar i den nasjonale ungdomsskolesatsingen Skolebasert kompetanseutvikling i ungdomsskolen, en felles satsing på klasseledelse, regning, lesing og skriving. Den formelle deltakelsen vil være over ved årsskiftet, men arbeidet med satsingsområdene vil fortsette i samarbeid med RKK Indre Salten. Prosjektets mål er motivasjon og mestring for bedre læring ved mer praktisk og variert undervisning. Røkland skole har i dette prosjektet som sine satsingsområder klasseledelse og regning i alle fag. Dette året har vi særlig fokus på lærings samtalen/den matematiske samtalen og en regneplan.

Fremdeles er lesing i alle fag satsingsområde. Leseopplæringen kvalitetssikres gjennom leseplan, lesekonferanser, stasjonsarbeid og "Nylundmodellen". Leseveilederne fortsetter. Når det gjelder digitale ferdigheter i alle fag har vi retta oppmerksomheten mot digitale program i regneopplæringen og spesielt geogebra. I forhold til §9-A, det psykososiale miljøet, jobbes det med en plan som muliggjør en bedre evaluering av det arbeidet som skolen foretar seg.

Organisasjonsutvikling – kollegiet utvikler pedagogikken sammen i forhold til utviklingsmålene gjennom å sette fokusområdene på møteplanen for plangruppa, utviklingsmøtene på onsdager og teammøtene .

SFO arbeider etter at strukturert opplegg i tråd med skolens mål gjennom halvårsplanen som gir oversikt og rammer for barna – fokus på folkehelse gjennom samarbeid med Fysak.

I voksenopplæringen er det fokus på utvikling av digital kompetanse hos elevene, forberedelse til og gjennomføring av digitale prøver, vurdering for læring, flerkulturell kompetanse i teori og praksis og felles skoling i kollegiet rundt disse emnene gjennom utviklingsmøtene på onsdager.

Etter konsekvensjustering av budsjett for 2015 er tildelt ramme på 11,8 mill kr. Midtskyssen er tatt bort, beregnet til en besparelse på skyssutgiftene tilsvarende 200 000. Tap av midtskyss synes å ha innvirkning på foreldrebetalingen i SFO, ettersom den fører til færre timer med betalt SFO-tid og av den grunn kan gi redusert foreldrebetaling. Resultatene vil bli synlige inneværende skoleår. Den statlige fruktordningen er tatt bort, og dermed er kontoen Matvarer på 60 000 tatt bort. For å komme ned på rammen i henhold til Vestvågøy-modellen med kriterietallene 15-16-16 må grunnskolen senke utgiftene noe som søkes løst gjennom reduksjon i stillinger. Reduksjonen i stillinger byr på utfordringer ettersom Røklund skole allerede har slått sammen flere klasser i kroppsøving, musikk, rle, leksehjelp og fysikk aktivitet. I tillegg har vi satt sammen spesialundervisning på tvers av klassetrinnene. I tillegg har vi lagt ut maksimalt med timer, brukt tidsressurspotten for å få oppnå en større voksentetthet, og vi har valgt bort kontorhjelp for å få flere timer til elevene.

SFO tilbyr gratis plasser til barn fra Rognan Mottakssenter, noe som foreslås refundert gjennom vertskommunetilskudd jfr. vedtak i levekårsutvalget.

Refusjon knyttet til inntektene til fremmedspråkopplæringen varierer i forhold til elevtall og hefter som alltid med noe usikkerhet, også i forhold til utgifter som vil si deling av refusjonene med tilflyttingskommuner. Voksenopplæringen beholder utvidelsen i økonomiplanvedtaket for 2014 med ett årsverk grunnet seniortiltak for lærere og deling av grupper. Inneværende år er det nødvendig å kjøpe grunnskoleopplæring for fremmedspråklige fra Fauske kommune for 200 000. For skoleåret 15-16 arbeides det med å se på muligheter for å igangsette grunnskoleopplæring for voksne ved Røklund skole.

Det er fortsatt behov for fornyelse av dataparken, spesielt for lærerstaben, som ikke har fått fornyet sine pc-er siden 2007, og VO som skal øve sine elever opp til digitale norskprøver. Videre er det stort behov for nødvendige vedlikeholds- og renoveringsoppgaver i forhold til spesielt takrenner i bygningen som var Vensmoen skole, utvendig og innvendig maling og utskifting av golvbelegg. Garderobeanlegget i gym- og svømmeanlegget har bare en handicapgarderobe, noe som fører til en stor ineffektivitet for brukerne.

4.2.5 Kultur

Kultur	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	7 951 000	7 951 000	7 951 000	7 951 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	-34 000	-34 000	-34 000	-34 000
<i>REDUSERT AKTIVITET</i>				
<i>Legge ned undomsklubber og juniorklubb</i>	-237 000	-483 000	-483 000	-483 000
<i>Reduksjon festivalstøtte, tilskudd, kinodrift</i>	-231 000	-231 000	-231 000	-231 000
<i>Reduksjon kulturtilbud, 1,1 årsverk</i>	-222 000	-531 000	-531 000	-531 000
<i>Statsbud, bortfall kulturskole i SFO-tida</i>	-103 000	-103 000	-103 000	-103 000
NY RAMME	7 124 000	6 569 000	6 569 000	6 569 000

Kulturenhetens budsjett er i alt vesentlig bundet opp i driftsoppgaver rettet mot publikumstjenester. Ansvarsområdene omfatter drift av bibliotek, kulturskole, fritidsklubber, kino, rockebingen, drift av Samfunnshus med bygdekino, Saltdalshallen og Aktivitetshuset. Enheten har et forvaltnings- og formidlingsansvar innenfor kulturminnevern og lokalhistorie og saksbehandler søknader om støtte idrett, festivaler og tilskudd til lag og foreninger. Mange arrangementer og aktiviteter for ungdom og innen kulturvern er finansiert gjennom tilskudd fra eksterne bidragsytere. Å få tilgang til tilskudd og spillemidler forutsetter at det finnes saksbehandlerkapasitet og kompetanse i kommunen. De største utgiftene /overføringene til andre er til Nordlandsmuseet, Galleri Adde/Zetterquist, Salten kultursamarbeid og sceneinstruktørordningen. Her er det en utfordring å sikre deltakelse i samarbeidstiltak der kontingentene øker uten at kommunen bestemmer over dette alene. I tillegg arrangeres det lokalt Ungdommens kulturmønstring, arrangementer innenfor teater og konserter. Av viktige prosjekter kan nevnes Båtbyggermuseum, Galleri A/Z, Trygve Hoff Stiftelsen, Spillemiddelprosjekter og Kvernsteinsprosjektet. Budsjettet er konsekvensjustert ut fra aktivitet 2014.

For 2015 vil som følge av statsbudsjettet vil det ikke bli midler til gratis kulturskoletime eller til den kulturelle spaserstokken.

Noen av de foreslåtte besparinger er på overføringer til festivaler og kulturmidler. Disse midlene vurderes å ikke være avgjørende for gjennomføring av arrangementene. Rognandagene støttes også gjennom at kommunen delvis finansierer sentrumslederstillingen Blåfrostfestivalen drar nytte av at kommunen dekker delvis lønn til leder for festivalen og bidrar til at lokalene er tilgjengelig for festivalen. Skogvokterdagen er et overskudds foretakende, og støttes av Statskog. Deltakelse i kultursamarbeid Salten og seneinstruktørordningen kan også vurderes, men vil ikke gi effekt på kort sikt.

For å komme ned på ramme forelås det reduksjon i kulturtilbud tilsvarende 1,1 årsverk. Ulike alternativer kan vurderes, herunder musikk-/kulturskoletilbud og total kulturtjeneste. Videre foreslås det å legge ned ungdomsklubb på Rognan og Røkland, samt juniorklubben. Saltdal har høy innsats på kulturtilbud til barn og unge og bruker i hh til KOSTRA-tall 2.589 kr pr innbygger 6-18 år, mens Gr6-komuner bruker 1.259 kr, Nordland 1.003 kr og landet 1.231 kr.

Kulturenheten anbefaler at nåværende avdelinger fortsatt er samlet fordi dette gir synergieffekter og økt kvalitet på kulturarbeidet. Det kan vurderes å gjøre en gjennomgang av dagens bruk av lokaler til kontorer, virksomheten på bibliotek, kulturskole etc. der dette er hensiktsmessig. Innenfor vedlikehold er det etterslep på Samfunnshuset, det foreligger en tilstandsanalyse for bygget fra 2012, med forslag til rehabiliterings og vedlikeholdstiltak. Disse tiltakene vil fordre investeringer i størrelsesorden 3-5 mill. Idrettshallen mangler lagerplass. Dersom kommunestyret ønsker utbygging av Båtbyggermuseum, må det settes av investeringsmidler til kommunens egenandel i 2017 og 2018.og andel til driftsmidler i henhold til en varslet revidert samarbeidsavtale med Nordlandsmuseet.

4.3 Helse og omsorg

Helse og omsorg	2014	2015	2016	2017	2018
Helse	25 603 000	24 905 000	25 829 000	25 829 000	25 829 000
NAV	15 786 000	16 654 000	16 854 000	16 854 000	16 854 000
Omsorg	141 402 000	130 311 000	124 111 000	124 111 000	124 111 000
SUM BUDSJETTRAMME	182 791 000	171 870 000	166 794 000	166 794 000	166 794 000

Totalt i samhandlingsområdet helse og omsorg er det flere store utfordringer som har søkt seg løst gjennom mange gode prosesser. Det har vært flere felles møter med ledere, tillitsvalgte og verneombud, det har også vært ulike arbeidsgrupper som har arbeidet med å etterstrebe gode løsninger etter de ulike politiske vedtakene. Det har vært en snuoperasjon i området med tanke på å finne nye alternative måter å løse disse økonomiske og faglige utfordringer. Vi ser at vi etter hvert kan gi tilnærmende likeverdige tilbud til våre brukere men på andre måter. Vi vil bruke frivilligheten mer, se mer på fler/tverrfaglige samarbeide og tenke nytt. Vi er i en stadig prosess på å følge med i utviklingen. Brukerne og deres behov endres også så naturlig må vi legge til rette for andre løsninger og tiltak.

Det har vært arbeidet på en strålende måte med god innsats med å lete med «lys og lykter» etter alternative og innovative tiltak. Men vi ser at spriket likevel er for stort mellom de økonomiske krav og de tenkte løsninger. Derfor må vi komme med konkrete forslag på store tiltak som dessverre fører til konsekvenser både for brukere og for de ansatte.

Det har vært en justering i forhold til konsekvensjustert budsjettet for å få et mer riktig regnskap. Dette forklares nærmere under de enkelte områdene.

4.3.1 Helse

Helse	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	25 603 000	25 603 000	25 603 000	25 603 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	-169 000	-169 000	-169 000	-169 000
<i>Statsbudsj. økt egenandel barneverninst.</i>	122 000	122 000	122 000	122 000
<i>ØKT AKTIVITET</i>				
<i>Interkommunal legevakt</i>	-	924 000	924 000	924 000
<i>REDUSERT AKTIVITET</i>				
<i>Reduksjon psykiatri 1 årsverk</i>	-566 000	-566 000	-566 000	-566 000
<i>Avvikle støtte til overgrepsmottak</i>	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
NY RAMME	24 905 000	25 829 000	25 829 000	25 829 000

I økonomiplanperioden er arbeid med interkommunal legevakt og nødnett et nødvendig område. Det legges inn midler til etablering av interkommunal legevakt fra 2016, som følge av økte kostnader med den nye forskriften. Kostnader med egen legevakt ligger inne som alternativ, men anbefales ikke på grunn av betydelig høyere kostnader, arbeidsbelastning og rekrutteringsutfordring. Videre tilsier økt arealbehov at utbygging av helsesenteret bør prioriteres. Prosjektet er fremdeles under vurdering, men i og med at investeringens omfang ikke er ferdig fundert, ligger det ikke midler inne i investeringsbudsjettet. Dette utelukker likevel ikke at prosjektet kan tas inn ved neste rullering av økonomiplanen, men betinger at behovene og kostnadsoverslag ligger på bordet.

Legetjenesten vil nok i perioden rette opp et stort overforbruk på vikarbudsjettet, der det tilsettes ny fastlege som gjør tjenesten mer forutsigbar å drifte. Helsestasjon og fysio-ergoterapi har god kontroll på drift. Samhandlingsreformen trer inn på mange områder, og gir særlige utfordringer. Dette gir økt

belastning og nye krav både innenfor legetjeneste, laboratorium og fysio- ergoterapi. Noen av de ulike tjenestene i kommunen organiseres slik at det i større grad satses på forebygging og folkehelse. Arbeidet er startet gjennom etableringen av Frisklivssentral og et helseforebyggende team som jobber på tvers av områdene, og kan gi ulike tilbud fra 0 – 100 år.

Rus/psykiatri har utfordringer med økning i komplekse saker. I samarbeid med omsorg er det etablert et botilbud for noen brukere. Det er tatt ned 1 årsverk etter vedtak fra kommunestyret. Pga flyttingen av tjenesten til Vensmoen har rammen vært nødt til å økes.

Barnevernet har en økt saksmengde og merker at det statlige barnevernet har bygd ned sine tilbud. Vi var heldig og mottok midler til styrking i tjenesten med 1 årsverk, denne ble besatt i september. Det forventes en dreining i barnevernsarbeidet med økning i bruk av tiltak. Forebygging og foreldrestøtte står i fokus og der det nyetablerte tiltaksteamet er meget sentralt. Tilskudd fra staten gjør at budsjettet styrkes, noe som gjør at rammene er mer realistiske, men også omorganisering i arbeidet og nytenkning gjør at budsjettkontrollen ventes å bli bedre.

Det videreføres ulike tiltak i det konsekvensjusterte budsjettet innen helse. Kuttene er gjort på ikke lovpålagte oppgaver som; reduksjon i støttekontakt, velferdstiltak til brukere og personal, kjøp av tjenester og opphold på institusjon samt reduksjon på kurs og reise. Det er vurdert om ulike interkommunale samarbeidsrdninger kan utgå. Det foreslås å avvikle støtten til regionalt overgrepsmottak og at tjenesten alternativt kan kjøpes ved behov eller ivaretas gjennom legevakt og/eller sykehus.

Det er i statsbudsjettet overført 143.000 kr til kommunen som satsning på helsestasjon og skolehelsetjeneste, men som ikke er øremerket formålet. På grunn av krav om store reduksjoner og vakanser er det ikke hensiktsmessig å innføre slik styrking.

4.3.2 NAV

Nav	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	15 786 000	15 786 000	15 786 000	15 786 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	1 068 000	1 068 000	1 068 000	1 068 000
<i>Prosjekt sammen</i>	-200 000			
NYRAMME	16 654 000	16 854 000	16 854 000	16 854 000

NAV Saltdal er en organisasjon bestående av statlige og kommunalt ansatte. Det er en organisasjon som er gjensidig avhengig av hverandre for å oppnå gode resultater. Flyktingkontoret er overflyttet til Oppvekst og kultur, men vil rent teknisk budsjettmessig flyttes over ved årsskiftet og ligger derfor foreløpig i budsjettforslaget fremdeles under Nav.

Over år har NAV Saltdal slitt med å holde seg innenfor budsjett hva gjelder økonomisk sosialhjelp. Organisasjonen er til stadighet i endring og det jobbes nå svært godt tverrfaglig. For å bygge ned bruken av økonomisk sosialhjelp er vi avhengig av statlige virkemidler. De siste år har det på høstparten vært tiltaksstans nasjonalt pga overforbruk. Året 2014 har vært unntaket. Dette gjenspeiles i bruken av sosialhjelp. Nyere prognoser for 2014 anslår at vi kommer til å forbruke 7,19 millioner mot året 2013 hvor vi forbrukte 7,67 millioner. Det var full tiltaksstans fra oktober -2013 og ut året.

På tross av denne gjensidige avhenigheten mellom partene, må det allikevel tenkes kreativt og se på mer funksjonable/effektive løsninger. NAV's store satsingsområde fremover er markesarbeid. Vi er nødt for å jobbe mer effektivt ut mot bedriftene for å kunne tilby praksisplasser m.m. for mennesker som står utenfor arbeidslivet. Flere og flere ungdommer avslutter skolegang og de unge er mer avhengig av utviklingen i arbeidsmarkedet enn andre i befolkningen.

Videre har det vært en økning i bruk av sosialhjelp til flyktninger. Dette i sammenheng med vedtak om å øke bosettingen samt at familiene er ressurskrevende. Det er også en utfordring med god kvalifisering ifbm introprogrammet. Programrådgiver er nå på plass og en håper på en mer individuelt tilpasset introordning slik at flyktninger ikke havner på en passiv ytelse etter introduksjonsprogrammet.

Kreativ har vi forsøkt å være da vi sammen med kulturenheten i kommunen har startet et prosjekt som heter «Sammen». Oppstart var 1. oktober 2014. Målet med prosjektet er at vi skal tilby forefallende arbeidsoppgaver til brukere av økonomisk sosialhjelp, m.m. Prosjektet drives av en koordinator og skal i første omgang vare i 1 år. Vi har forventet besparing på kr. 200.000,- i sosialhjelpsutgifter på dette prosjektet.

Statistikk viser ca 190 brukere av økonomisk sosialhjelp i 2014. Dette betyr at vi har hatt en liten nedgang av brukere kontra 2013. Likevel ser vi utfordringer og det kreves mer og mer av oss som offentlige forvaltere for å få mennesker i vanskelige livssituasjoner ut i arbeidslivet eller på ytelse de er kvalifisert for. NAV har som mål å bygge ned sosialhjelpsutgifter, men det skal gjøres ut fra et faglig forsvarlig skjønn og det vil kreve mye arbeid for å få dette til – også fra andre bedrifter/kommunen.

4.3.3 Omsorg

Omsorg	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	141 402 000	141 402 000	141 402 000	141 402 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	1 223 000	1 223 000	1 223 000	1 223 000
<i>ØKT AKTIVITET</i>				
<i>Nedskalert etablering, rus/psykiatri-bolig</i>	4 063 000	4 063 000	4 063 000	4 063 000
<i>Statsbud, økt rett til BPA-tjenester</i>	258 000	258 000	258 000	258 000
<i>REDUSERT AKTIVITET</i>		-	-	-
<i>Neldeggelse av Fløyvn 14</i>	-6 316 000	-6 316 000	-6 316 000	-6 316 000
<i>Avvikle Knaggen aktivitetssenter</i>	-3 350 000	-6 700 000	-6 700 000	-6 700 000
<i>Avvikle omsorgsbolig</i>	-2 601 000	-5 201 000	-5 201 000	-5 201 000
<i>Reduksjon 2,0 årsverk sykehjem</i>	-957 000	-957 000	-957 000	-957 000
<i>Reduksjon 2,0 årsverk hjemmetjenesten</i>	-939 000	-939 000	-939 000	-939 000
<i>Reduksjon 1,0 årsverk Saltnes</i>	-617 000	-617 000	-617 000	-617 000
<i>Reduksjon 0,9 årsverk Røklansmoen</i>	-385 000	-385 000	-385 000	-385 000
<i>Reduksjon 0,85 årsverk Hestekoene</i>	-382 000	-382 000	-382 000	-382 000
<i>Reduksjon 0,5 årsverk Fløyvn 12</i>	-320 000	-320 000	-320 000	-320 000
<i>Hverdagshabilitering og enkeltvedtak</i>	-251 000	-501 000	-501 000	-501 000
<i>Reduksjon 0,5 årsverk administrasjon</i>	-241 000	-241 000	-241 000	-241 000
<i>Reduksjon 0,4 årsverk Fløyvn 18</i>	-167 000	-167 000	-167 000	-167 000
<i>Reduksjon 0,15 årsverk Rognan bomiljø</i>	-64 000	-64 000	-64 000	-64 000
<i>Reduksjon 0,1 årsverk Fløyvn 51</i>	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
NY RAMME	130 311 000	124 111 000	124 111 000	124 111 000

Målet i omsorg er å øke samhandling innen virksomheten, samle brukere med lignede behov under «samme tak», dette gir en mer økonomisk og faglig bedre drift. Det gir også bedre dekning og styrking av kompetanse blant personalet. Det jobbes med nye bemanningsplaner og turnuser.

Vedtak i kommunestyre vedr nedbemanning har vært et stort tiltak som det har vært jobbet med og som gjennomføres. Det er store endringer innen virksomhetsområdet, brukerne blir eldre og faller naturlig fra. Dette gjør at omsorg må stadig være i en omorganisering å se muligheter i forhold til logistikken. Hvert vedtak som tildeles må ses på med nye øyne i forhold til rett hjelp og til god nok hjelp. Et tiltak med omdisponering av både brukere og personell og frigjøring av en bolig er gjennomført og et tiltak som er foreslått er å redusere med 1 ekstra omsorgsbolig. Det utarbeides da en plan for omflyttinger ved de ulike typer botilbud som vil bidra til mer effektiv utnyttelse av ressurser samt at det frigjøres en paviljong for ROP på Vensmoen. Personalmessig vil det bli overflødig.

Det er gjennomført store reduksjoner på årsverk og etter 'ostehøvel prinsippet' er det kuttet over tid og vi ser nå at de ulike områdene innen omsorg er på grensen av ressurser og kapasitet. Derfor ser vi at store tiltak må foreslås som å redusere på antall boliger og reduksjon eller avviking av Knaggen, samt nedskalert drift av ROP-bolig. Vi ser at vi må ned på årsverk og derfor kan vi nok ikke unngå oppsigelser. Omsorg har store innsparingskrav – krav for 2014 og 2015, som ikke har blitt effektivert. Stor reduksjon av personell er nødvendig for å nå målet om innsparing. Tjenestene til brukerne skal vi opprettholde så langt som mulig med å løse på alternative og innovative måter.

Ansvaret for medfinansiering av pasienter til sykehusene som følge av samhandlingsreformen trekkes igjen ut av kommunene og gir dermed redusert budsjett. Reformen gjør at pasienter kommer raskere tilbake til kommunen, det krever en god organisering av hjelpetilbud fra ulike tjenester internt i omsorg og i et samarbeid med helse. Øyeblikkelig hjelp tilbudet og poliklinisk behandling i sykehjem krever stabil bemanning og tilstrekkelig med sykepleier ressurser, dette er et fokus område videre.

Salg av tjenester til andre kommuner er redusert med ca 2,7 mill ettersom tre kommuner har sagt opp avtalen med Saltdal kommune. En endring som gir kommunen merkostnader er at refusjoner på utgiftsdekning for helse og omsorgstjenester endres til at vi ikke lengre har rett å kreve refusjon av tidligere omsorgskommune når brukerne blir værende i Saltdal etter endt institusjonsopphold.

Enheten har hatt en reduksjon i vertskommunebeboere samt at det har vært reduksjon av utviklingshemmede. Pr i dag er det 27 vertskommunebeboere igjen. Dette medfører at en kan redusere ytterligere ut fra vedtakstimer hos den enkelte.

4.4 Tekniske tjenester

Tekniske tjenester	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Byggforvaltning</i>	16 496 000	16 809 000	19 463 000	19 463 000	19 463 000
<i>Teknisk drift</i>	12 436 000	12 722 000	12 797 000	12 797 000	12 822 000
<i>Plan og utvikling</i>	8 009 000	6 976 000	6 976 000	6 976 000	6 976 000
SUM BUDSJETTRAMME	36 941 000	36 507 000	39 236 000	39 236 000	39 261 000

Målet for samhandlingsområdet tekniske tjenester har vært å kunne levere gode budsjettbidrag slik at kommunen som helhet leverer et budsjett i balanse. Vi har også hatt som mål å bidra med våre

krav i OU prosessen med kutt på til sammen 2 hele stillinger. Dette har ikke vært helt smertefritt, og gir oss selvsagt utfordringer på hvordan vi skal dekke opp for tap av stillinger slik at tjenesteleveransen opprettholdes. Målet er å opprettholde god leveranse på internservice og teknisk saksbehandling til politisk behandling med den bemanningen vi har til rådighet i tiden fremover.

Vi ser over år at det har vært gradvise reduksjoner i organisasjonen som bidrar til at vi nok ikke klarer å opprettholde en standard som forventes av våre innbyggere på områdene vei, vann og avløp. VA prosjektet gir høy kvalitet til innbyggerne i kommunen når det blir ferdigstilt, men vi har utfordringer på vann og avløp spesielt i sentrumsområdet der anleggene allerede er gått ut på dato. På veier klarer vi med solid innsats fra våre folk, å holde en viss standard, men det blir for mye «brannslukking» og alt for lite standardheving. Da vi ikke har økonomi til å ta utskiftninger/forbedringer på vei, vann og avløp, står vi ovenfor store kostnader som tvinger seg frem om kort tid når skadene oppstår og vi er nødt til å utbedre.

Vi har som mål å få på plass en god og forutsigbar vedlikeholdsplan på bygningsmassene totalt sett i kommunen. Vi har utfordringer med å komme opp på et akseptabelt nivå på driftskostnader slik at vi reduserer etterslepet i årene fremover. Vedlikeholdskostnadene har til nå vært alt for lave, det har ført til at vi har akkumulert et betydelig etterslep på vedlikehold av eiendommer. Det legges derfor opp til en betydelig styrking av vedlikehold, både på HMS-tiltak og brannsikring. En vedlikeholdsplan med prioriterte delmål er derfor høyt prioritert og bør komme på plass i løpet av 2015. Utfordringen er at vi per i dag ikke har ledige ressurser til å utføre dette så raskt som ønskelig. Den totale bygningsmassen må vi gjennomgå og gi klare anbefalinger til politikerne på hva vi skal eie og hva vi skal sanere eller selge. Vi har alt for stort volum på bygningsmassene, betydelig mer en det vi som kommune trenger og ikke minst har økonomi til. Derfor settes dette inn som et av flere viktige fokusområder i 2015.

4.4.1 Byggforvaltning

Byggforvaltning	2015	2016	2017	2018
Budsjettramme 2014	16 496 000	16 496 000	16 496 000	16 496 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	1 191 000	1 191 000	1 191 000	1 191 000
<i>ØKT AKTIVITET</i>				
<i>Økt vedlikehold pga brannavvik</i>	-	1 780 000	1 780 000	1 780 000
<i>Økt vedlikehold HMS-krav</i>	-	1 150 000	1 150 000	1 150 000
<i>REDUSERT AKTIVITET</i>				
<i>Reduksjon 0,4 årsverk ingeniør tekn.drift</i>	-262 000	-262 000	-262 000	-262 000
<i>Stenging av basseng Røkland</i>	-250 000	-400 000	-400 000	-400 000
<i>Reduksjon 0,5 årsverk vaktmestertjenster</i>	-241 000	-241 000	-241 000	-241 000
<i>Reduksjon 0,5 årsverk renhold</i>	-125 000	-251 000	-251 000	-251 000
NY RAMME	16 809 000	19 463 000	19 463 000	19 463 000

Reduksjonen som er foreslått på renhold er gjort etter gjennomgang av flere endringer i bygningsmassen i kommunen. Noen areal er endret funksjon og/eller er blitt større, herunder nytt garderobenalegg, helsesenteret, renseanlegget Skansen. Når dette er gjort er det i tillegg gjennomgått de stillingene som har varslet avgang med alderspensjon. De reduksjonene som er foreslått er å inndra stilling som ledende renholder, redusere stilling på Knaggen renholdsarealet samt redusert renholdsstilling på Knekthågen. Totalt innebærer dette en netto reduksjon på 0,5

stilling. Konsekvensen er at kommunen nå mister den renholdsfaglige stillingen. Det anbefales ikke å redusere på renholdshyppigheten, da de fleste areal er bundet opp av renholdskrav via lovverk.

Det arbeides med en sammenslåing av vaktmesterressursene fra PLOM til byggforvaltningen. Disse ressursene planlegges overført ved årsskifte 2014/2015. Her er det foreslått en gjennomgang av oppgavene til vaktmesterne og en ser det er enkelte tjenester som kan ivaretas av andre. Det er ikke gjort beregninger av kostnader så det er for tidlig å si noe om besparelsene.

Ettersom kommunens samlede driftsutgifter må ned, er det naturlig å stille spørsmål om kommunen kan fortsette å ha to svømmebasseng. Røklund baseng foreslås derfor stengt. Kostnader forbundet med renhold, vaktmestere og vedlikehold ligger på ca. kr. 450 000 til ca kr. 550 000. I tillegg kan det kanskje påregnes besparelser på energibruk og bemanning (badevakt)som sorterer under andre enheter. Hvilke besparelser det er mulig å oppnå i 2015 er derfor usikre. Det vil også være en del kostnader forbundet med selve nedtappingen/stenging.

Bygningsavdelingen har mange oppgaver som vanskelig kan løses innenfor de tildete budsjetttrammer. Det gjenstår ved utgangen av 2014 flere alvorlige brannavvik som ikke er ivaretatt og HMS-avvik som heller ikke er ivaretatt fordi rammene som er tildelt ikke strekker til. Kommunen har et etterslep på ca. 50 000 000,- på bygningsmassen, og pådrar seg etterslep mellom 12- 17 000 000,- hvert år. Her er det behov for kraftig tiltak på rydding i bygningsmassen for å redusere utgiftene. Det er dessverre knyttet kostnader både til avhending og sanering av bygninger. De bygninger vi bør avhende er ikke av en slik tilstand at en kan forvente noen særlige inntekter på evt. salg. Leiearealene er det også behov for å redusere da disse arealene er nær 3 ganger dyrere enn de arealene kommunen eier selv. Selv om en tar i betraktning et verdibevarende vedlikeholds nivå, vil de leide arealene bli dyrere enn kommunens egne areal. Av disse årsakene forelås det en kraftig opptrapping av vedlikeholdsinnsatsen til kommunen med ca 3 mill årlig når kommunens underskudd er dekt inn.

4.4.2 Teknisk drift

Teknisk drift	2015	2016	2017	2018
Budsjetttramme 2014	12 436 000	12 436 000	12 436 000	12 436 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	166 000	166 000	166 000	166 000
<i>ØKT AKTIVITET</i>				
<i>KST-vedtak, gatelys pålegg el-tilsyn</i>	120 000	120 000	120 000	120 000
<i>KST-vedtak drift/vedlhold sykkelsti</i>	-	75 000	75 000	100 000
NY RAMME	12 722 000	12 797 000	12 797 000	12 822 000

Teknisk drift skal planlegge, bygge, overvåke og drifte all kommunal infrastruktur i Saltdal kommune på en god og kostnadseffektiv måte, til innbyggernes beste. Virksomheten har ansvar for Idrettsanlegg, sentrum, friluftsliv, parker, vannverk/ vannforsyning, avløpsanlegg / avløpsledninger, slaminnsamling, kaier, sommervedlikehold veger, gang/ sykkelveger, vintervedlikehold/ brøyting av veger, gatelys, og ras-sikring.

De største utfordringene for Teknisk drift er at vedlikeholdsetterslepet stadig øker, samtidig som mengden i arbeidsoppgaver stadig øker. Budsjettene fryses eller reduseres og samtidig øker driftskostnadene på alle varer og tjenester. Virksomhetsområdet Teknisk drift har derfor kommet i den situasjon at de har fått for stort driftsansvar i forhold til den bemanningen og de budsjett/

bevilgninger som de har. Dette gjelder særlig kommunal infrastruktur, noe som igjen gjør at vedlikeholdsetterslepet øker. I tillegg budsjetteres det over flere år en kraftig reduksjon i ingeniørstillinger i samhandlingsområdet. Videre opplever samhandlingsområdet og virksomhetsområdet stadig at flere lover og regler medfører lavere effektivitet, mer arbeid og behov for økte kunnskaper, uten at det gis bemanningsmessig eller økonomisk dekning. Det er store utfordringer og et stort vedlikeholdsetterslep på flere områder. Bare på veg alene er det stipulert et vedlikeholdsetterslep på over 100 millioner kroner. I tillegg til dette kommer et betydelig vedlikeholdsetterslep på vann og avløpsanlegg for store deler av Rognan området som er utdatert og må renoveres.

Dagens tilstand på gatelys med stort vedlikeholdsetterslep og pålegg fra el-tilsyn har en betydelig kostnad og krever en budsjettøkning. Kommunestyret vedtok i gjeldende økonomiplan en styrking med 120.000 kr og forelås videreført. Kostnadsreduksjon ved periodevis stenging av gatelys er vanskelig å få til da styringssystemer og gatelysanlegg er i dårlig forfatning. Mulig besparelse ved nedleggelse av gatelys eller om Statens vegvesen vil overtar drift av gatelysanlegg langs riks- og fylkesveg ca. 195.000 pr. år.

Reduksjon av de siste 40 % stilling av en opprinnelig 100 % ingeniørstilling er foreslått som tiltak i OU prosessen. Tiltaket medfører en svekkelse på to 100 % ingeniørstillinger over få år for hele samhandlingsområdet, Tekniske tjenester.

Drift av sykkelsti ligger inne med 75 000 f.o.m. 2016 budsjettet. Det er fra virksomhetsområdet lagt inn flere tiltak i Arena på drift og ikke minst investering. HMS tiltak som kan redusere faren og risikoen for skader og tiltak som kan redusere vedlikeholdsetterslepet vil gi høyest prioritet. Plan og utvikling

4.4.3 Plan og utvikling

Plan og utvikling	2015	2016	2017	2018
Budsjetttramme 2014	8 009 000	8 009 000	8 009 000	8 009 000
<i>KONSEKVENJUSTERT BUDSJETT</i>	-659 000	-659 000	-659 000	-659 000
<i>REDUSERT AKTIVITET</i>				
<i>Reduksjon 0,3 årsverk ingeniør, planstab</i>	-189 000	-189 000	-189 000	-189 000
<i>Reduksjon 0,3 årsverk komm.planlegger</i>	-185 000	-185 000	-185 000	-185 000
NY RAMME	6 976 000	6 976 000	6 976 000	6 976 000

Plan og utvikling skal være en viktig utviklingsaktør i Saltdal kommune, og vil styrke fokus på dette i økonomiplanperioden for hele virksomhetsområdet. Økt fokus på kompetanseheving innen de ulike ansvarsområder. Plan og Utvikling skal videre utøve god og effektiv saksbehandling og være en viktig leverandør av saker til det politiske nivå. Kommuneplanens arealdel skal rulleres i økonomiplanperioden. Videre må det utarbeides arealplaner for nye boligområder, og det må tas en gjennomgang/revidering av reguleringsplaner i Rognanområdet. Fullføring av prosjektet VA-Saltdal Rognan - Rusånes og utarbeiding av planer for rehabilitering av VA-anlegg Rognan.

Plan og Utvikling har en rolle som viktig utviklingsaktør for Saltdal kommune. Tilgjengelige personalressurser bestemmer i stor grad hvordan Plan og Utvikling kan løse sine og kommunens oppgaver og være aktiv i et utviklingsperspektiv. Virksomhetsområdet har over tid merket et økende press med oppgaver som skal løses. Det er ofte ikke samsvar mellom de forventninger man opplever,

ikke minst fra politisk hold, og ressursene man har til å løse løpende oppgaver og i tillegg være proaktiv i forhold til utvikling. I budsjett for 2015 er stillingsressursene redusert ved Plan og Utvikling, og det er avgjørende for virksomhetsområdet at øvrige personalressurser som gjenstår ved avdelingen blir beholdt.

Konsekvensjustert budsjett for virksomhetsområdet Plan og Utvikling innebærer reduksjon i stillingsressurser i forhold til 2014. For Plan og Utvikling foreslås det i budsjettet tatt bort 30 % stilling som ingeniør. Denne var inntil for et par år siden en 100 % stilling. Det betyr at virksomhetsområdet er blitt svekket kapasitetsmessig de senere år. Av tre gjenstående ingeniørstillinger Ved Plan og Utvikling er en stilling knyttet til VA i sin helhet, en annen til kart og oppmåling. Noe som gir mindre fleksibilitet enn tidligere, og det er utfordringer kapasitetsmessig bl.a. i forhold til kart og oppmåling.

I tillegg til reduksjon på ingeniørkapasitet har Plan og Utvikling også mistet andre administrative ressurser. Dette gjelder kommuneplanleggerstilling (tidligere 100 % stilling, resterende med 30 % stilling i dag) som nå tas bort i budsjettet for 2015.

Kommunens gebyrer er omtrent på samme nivå som våre nabokommuner. Budsjettet for gebyrinntekter ble økt med kr. 100.000 fra 2013 til 2014, og foreslås ikke økt utover dette i 2015. Forventet samlet inntekt vil alltid være forbundet med usikkerhet, da antall søknader, oppmålingsoppgaver m.v vil variere fra år til år.

Vedlegg I - Oppsummert oversikt over driftstiltak

- Valgte/anbefalte tiltak i rådmannens forslag
- Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen, dvs de er vurdert men ikke en del å av rådmannens forslag/anbefaling

Vedlegg II – Detaljert oversikt over alle driftstiltak med kommentarer

En usortert oversikt over alle driftstiltak, både valgte og ikke valgte, med utfyllende kommentarer.

Vedlegg III - Oppsummert oversikt over investeringstiltak

Gjelder investeringer.

- Valgte/anbefalte tiltak i rådmannens forslag
- Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen, dvs de er vurdert men ikke en del å av rådmannens forslag/anbefaling

Vedlegg IV – Detaljert oversikt over alle investeringstiltak med kommentarer

Gjelder investering. En usortert oversikt over alle driftstiltak, både valgte og ikke valgte, med utfyllende kommentarer.

Vedlegg V - Rådmannens forslag til årsbudsjett

Komplett tallbudsjett alle ansvar.